

Informe de la sessió Badalona
15 d'octubre de 2019

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

CONTINGUT

1. PRESENTACIÓ DEL PROCÉS	2
2. OBJECTIUS GENERALS DEL PROCÉS.....	3
3. EIXOS DEL DEBAT.....	3
4. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	4
5. PARTICIPANTS	4
6. CONCLUSIONS DEL DEBAT	6
7. RECURS DE PROPOSTES	7
8. AVALUACIÓ DE LA SESSIÓ	9
9. FOTOGRAFIES DE LA SESSIÓ.....	11

Dia: 15 d'octubre de 2019

Hora: 18:00 a 20:30

Lloc: CASAL CÍVIC SALUT ALTA; Carrer Pau Piferrer, 109 , 08914 Badalona

La dinamització i l'elaboració de l'informe de seguiment és a càrrec de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

1. PRESENTACIÓ DEL PROCÉS

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris.

Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. OBJECTIUS GENERALS DEL PROCÉS

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formeu part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. EIXOS DEL DEBAT

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats.

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

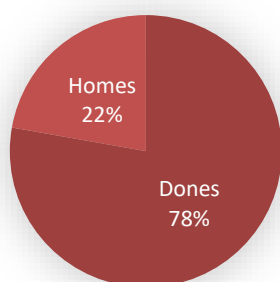
- **Benvinguda** (10 minuts). A càrrec del Sr. Alexandre Para Vázquez, tècnic de la Generalitat de Catalunya i un dels responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat (participants) on es reflexiona sobre els tres eixos de debat del procés participatiu en clau de futur i construcció de propostes col·lectives.
- **Plenari i cloenda** (10 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents eixos de debat del programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (10 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

El debat està distribuït en dos espais (un espai per participants adults dels PO i un altre per infants i adolescents) i en l'espai d'adults es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball, el rol dels agents, el treball en xarxa i la metodologia d'intervenció comunitària, i el binomi TIC-social. La dinàmica s'adapta al perfil dels i les participants, amb preguntes i dinàmiques que fomenten la reflexió i el debat. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora de la sessió la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades.

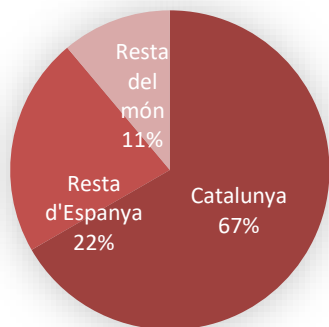
5. PARTICIPANTS

La sessió va comptar amb la resposta als qüestionaris de 9 persones, tot i que hi van assistir 20 persones, sent aquestes representants de diferents perfils implicats en la Xarxa Òmnia; dinamitzadores, usuàries i representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

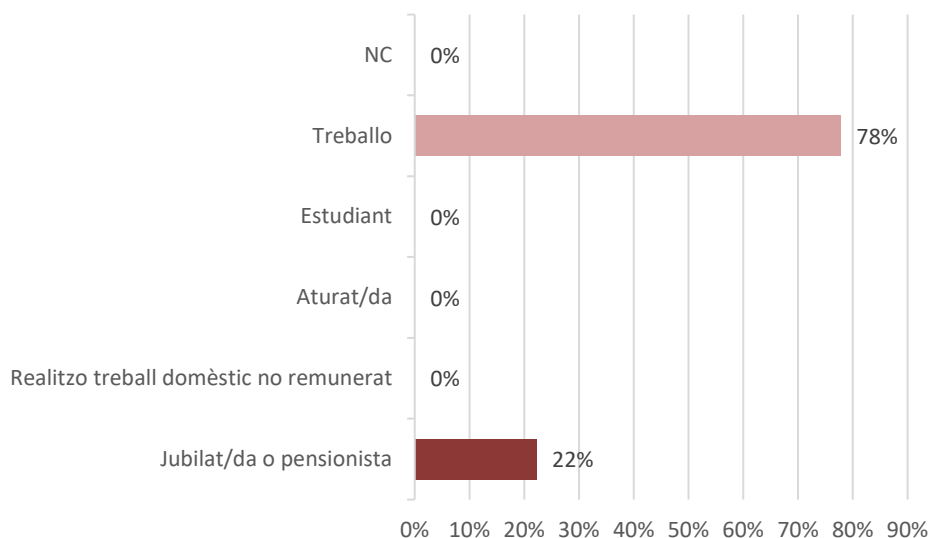
El 78% de les persones assistents són dones i el 22% són homes.

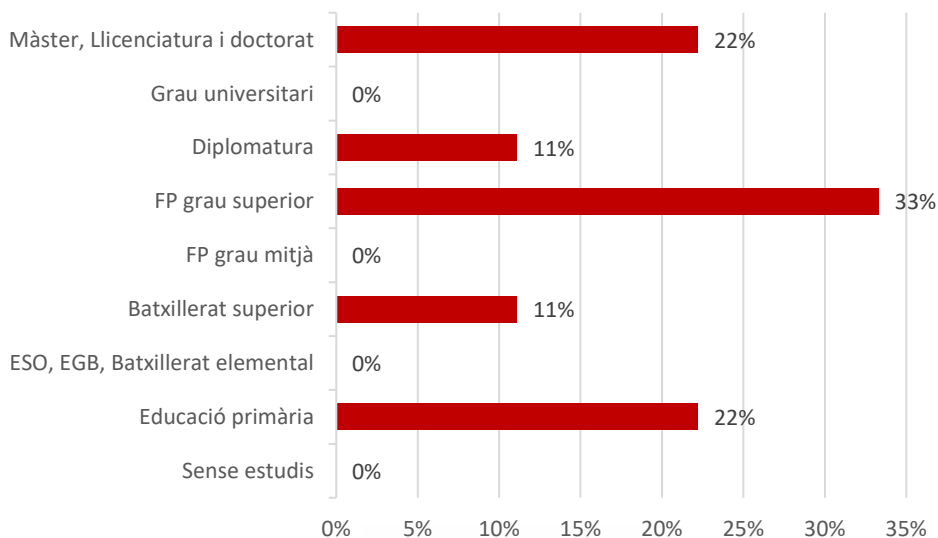
En relació al lloc de naixement de les persones participants a la sessió de treball, la majoria (67%) han nascut a Catalunya, el 22% ha nascut a la resta d'Espanya i el 11% a la resta del món.

En quant a la situació laboral dels i les participants, el 78% d'aquestes treballa actualment i el 22% està jubilat/da o és pensionista. **Tot i que cal tenir en compte que bona part de les persones que no van emplenar el qüestionari eren persones jubilades o pensionistes.**

En relació al nivell formatiu del grup de participants, el 22% té una titulació universitària, el 44% una formació professional o batxillerat i el 33% l'ESO, educació primària o sense estudis.

6. CONCLUSIONS DEL DEBAT

Línies de treball del programa Òmnia

S'han recollit propostes entorn dues línies de treball: aprenentatge i metodologia. La línia d'aprenentatge es focalitza en propostes formatives com: mantenir els cursos amb telèfons intel·ligents enfocats a la vida quotidiana, oferir formacions sobre tasques administratives o tràmits a partir de les TIC de manera que es faciliti la relació entre administració pública i ciutadania, oferir una plataforma digital de lectura i escriptura per complementar els tallers de lectoescriptura, oferir cursos sobre l'ús d'assistents de veu, cursos de cerca de continguts a internet, cursos sobre compra virtual i seguretat digital, cursos sobre privacitat online i càpsules formatives sobre l'aplicació web i mòbil de *'la meva salut'*.

En referència de la línia de treball de metodologia, s'han recollit propostes referents als horaris i la difusió d'informació. Concretament es proposa ampliar les franges horàries on s'ofereixen activitats, tallers o cursos i també es proposa fer difusió de informació de les activitats realitzades al Punt Òmnia.

Rol dels actors del programa Òmnia

En referència als i les dinamitzadores es demanda que es dediqui una atenció especialitzada als i les usuàries amb majors dificultats per al seguiment dels continguts dels cursos.

Per part de les persones participants es realitzen propostes centrades en millorar la seva implicació en les formacions i activitats del Punt Òmnia, per exemple informant sobre els canals o mitjans per participar i fomentar la participació dels i les usuàries a l'hora de dissenyar les programacions, oferir als i les usuàries amb un major nivell de competències TIC la possibilitat de fer de voluntàries de suport a dinamitzadors i suport a la resta del grup. Per últim també es proposa establir parelles intergeneracionals a partir del projecte Aprenentatge Servei de l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO).

Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Per tal de potenciar el treball en xarxa amb d'altres agents, es proposa que els materials pedagògics utilitzats o generats pels agents d'un territori es puguin compartir, per tal d'unificar metodologies de treball i criteris comuns.

Inclusió social a través de l'ús de les TIC

Per últim es recullen dos grups de propostes, una en referència a l'escletxa digital i l'altre en referència a les TIC i la vida quotidiana. La primera indica la necessitat de seguir mantenint la presència de les TIC als Punts Òmnia, donada la constant digitalització de la vida quotidiana. Per altra banda es proposa que es posin al centre els telèfons intel·ligents, atès que estan més estesos que els ordinadors i poden ser molt útils per la vida quotidiana, en la gestió de la informació o en l'agilització de tasques. Per últim es proposa crear un llistat d'aplicacions per a telèfon intel·ligent (o tauleta) útils per a la vida quotidiana i que aquesta llista estigui ordenada per categories.

7. RECULL DE PROPOSTES

A continuació s'exposa el recull de les propostes generades en la sessió participativa a Badalona, en format de graella i categoritzades segons els quatre eixos de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

LÍNIES DE TREBALL DEL PROGRAMA ÒMNIA			
LÍNIES DE TREBALL	AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTES	OBSERVACIONS
APRENTATGE	Continguts i metodologies formatives	Mantenir cursos amb telèfons intel·ligents	Mantenir cursos amb telèfons intel·ligents donada la centralitat que tenen en la vida quotidiana.
		Oferir formacions sobre tasques administratives o de tràmits a partir de les TIC	Oferir formacions sobre tasques administratives, de tràmits a partir de les TIC, gestions online, etc. Facilitar d'aquesta manera la relació també amb l'administració pública.
		Oferir una plataforma digital de lectura i escriptura	Buscar i oferir una plataforma digital per complementar tallers de lectoescriptura .
		Oferir cursos sobre ús d'assistents de veu	Oferir cursos sobre l'ús dels assistents de veus, possibilitats i limitacions.
		Cursos de cerca de continguts a Internet	Oferir o mantenir cursos de navegació web i ús de aplicacions (com Youtube) per tal de cercar continguts d'interès.
		Oferir cursos sobre compra virtual i seguretat	Cursos on s'expliqui com es compra per Internet, quins avantatges presenta i aspectes a tenir en compte en referència a la seguretat virtual en les compres.
		Oferir cursos de privacitat online	Elements bàsics a tenir en compte en privacitat virtual i perills a Internet.
		Càpsula informativa sobre l'app 'La Meva Salut'	Càpsula informativa sobre l'app 'La Meva Salut', aplicació del Departament de Salut de la generalitat que informa sobre dades personals.
METODOLOGIA	Horaris	Ampliar les franges horàries on s'ofereixen activitats	Ampliar les franges horàries on s'ofereixen cursos, tallers, i la lliure disposició dels ordinadors.
	Difusió	Difondre informació de les activitats al Punt Òmia	Difondre informació sobre les activitats que es realitzen al Punt Òmia per tal que totes les persones usuàries en siguin coneixedores.

ROLS DELS ACTORS DEL PROGRAMA ÒMNIA			
ACTORS	AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTA	OBSERVACIONS
DINAMITZADORS/ES	Atenció usuaris	Atenció personalitzada als i les usuàries amb majors dificultats d'aprenentatge	Atendre aquelles persones amb més dificultats a partir d'un seguiment personalitzat
PARTICIPANTS	Implicació usuaris/es	Incrementar la participació de les persones usuàries	Informar sobre els canals o mitjans per participar i fomentar la participació dels i les usuàries a l'hora de dissenyar les programacions dels Punts Òmia
		Fomentar el voluntariat dels i les usuàries amb el suport a dinamitzadors/ores	Oferir als i les usuàries amb un major nivell de competències TIC, fer de voluntàries en les tasques de suport als i les dinamitzadores, així com de suport/repàs a la resta de grup
		Parelles intergeneracionals APS	Incorpora figures de parelles intergeneracionals a partir del projecte Aprenentatge Servei (APS) a l'ESO

METODOLOGIA D'INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA I TREBALL EN XARXA		
AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTES	OBSERVACIONS
Treball en xarxa extern	Compartir materials entre agents	Per aquells projectes compartits entre diversos agents compartir materials, per exemple compartir materials didàctics per tal d'unificar metodologies de treball i criteris

INCLUSIÓ SOCIAL A TRAVÉS DE L'ÚS DE LES TIC		
AGRUPACIÓ PROPOSTES	PROPOSTA	OBSERVACIONS
Escletxa digital	Mantenir presència de les TIC als Punts Òmia	Donada la constant digitalització de la vida quotidiana, és important mantenir la presència de les TIC als Punts Òmia
TIC i vida quotidiana	Posar al centre els telèfons intel·ligents	Els telèfons intel·ligents estan més estesos que els ordinadors i poden ser molt útils per la vida quotidiana, en la gestió d'informació o en l'agilització de tasques.
	Crear un llistat de aplicacions útils	Crear un llistat de aplicacions per telèfons intel·ligents, útils per la vida quotidiana ordenades per categories

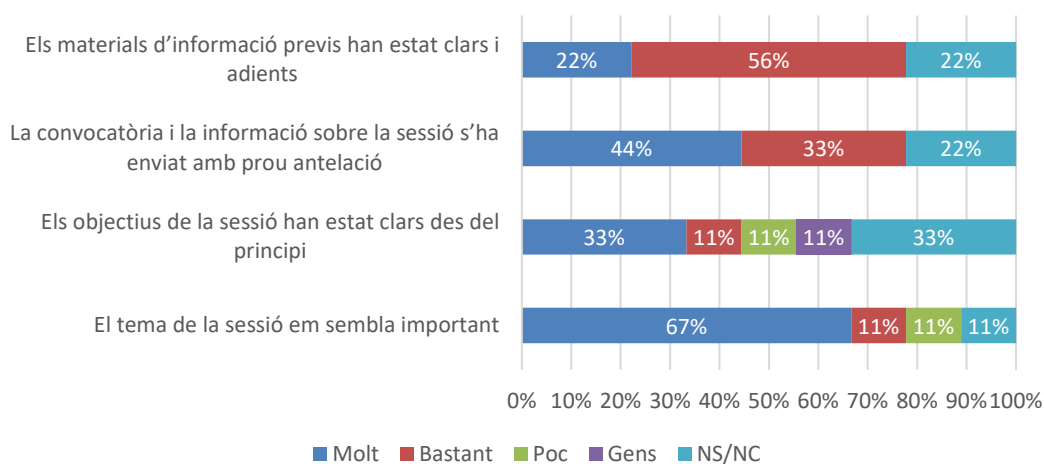

8. AVALUACIÓ DE LA SESSIÓ

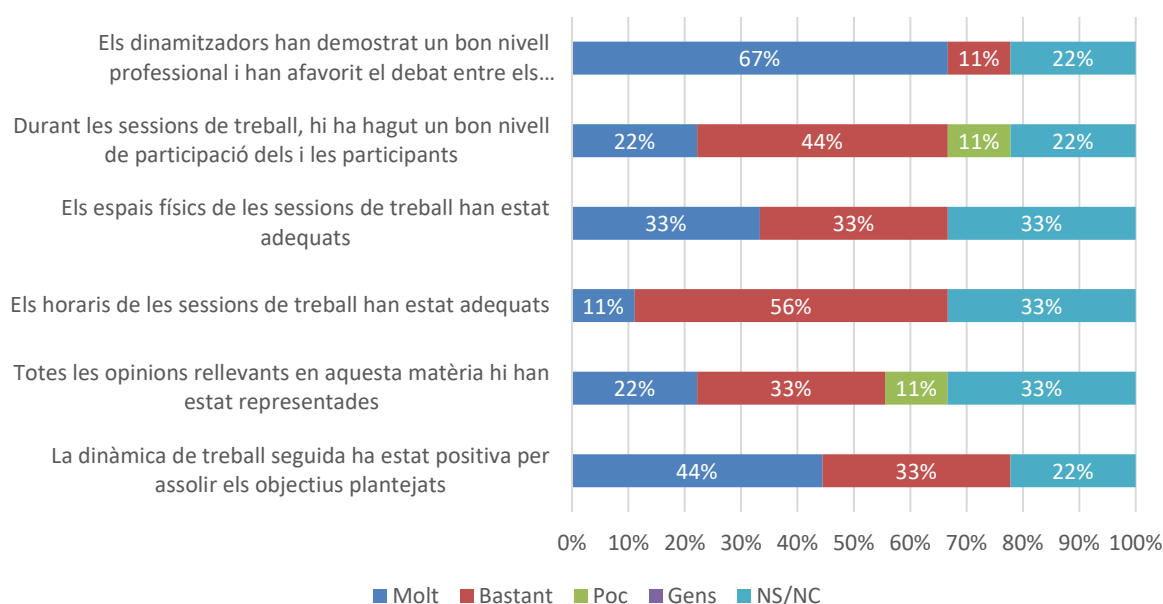
En aquest apartat es presenten els resultats de les enquestes d'avaluació realitzades al final de la sessió del 15 d'octubre a Badalona, Casal cívic Salut Alta; Carrer Pau Piferrer, 109. Van respondre l'enquesta 7 persones, el total de participants que van assistir a la sessió.

L'avaluació s'ha realitzat mitjançant un qüestionari anònim que consta de dues parts, una primera part de perfil dels assistents i una segona part on s'inclouen una sèrie d'enunciats, formulats en positiu, i s'indica als participants que valorin el seu grau d'acord amb els mateixos. Per tant, aquells que assenyalen les opcions de "molt" i "bastant" mostren una visió positiva dels diversos aspectes enunciats i els que assenyalen les opcions de "poc" o "gens" una visió negativa o de manca d'adequació. A continuació s'exposen les respostes de la segona part del qüestionari, en forma de percentatge sobre el total de persones que el varen respondre.

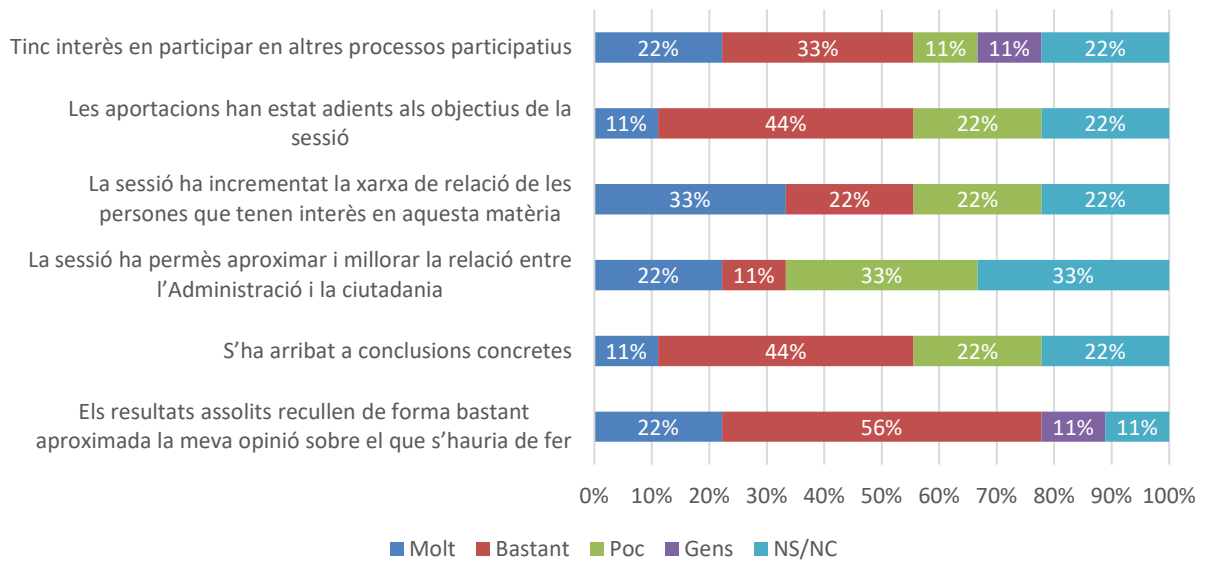
Valoració de la preparació de la sessió

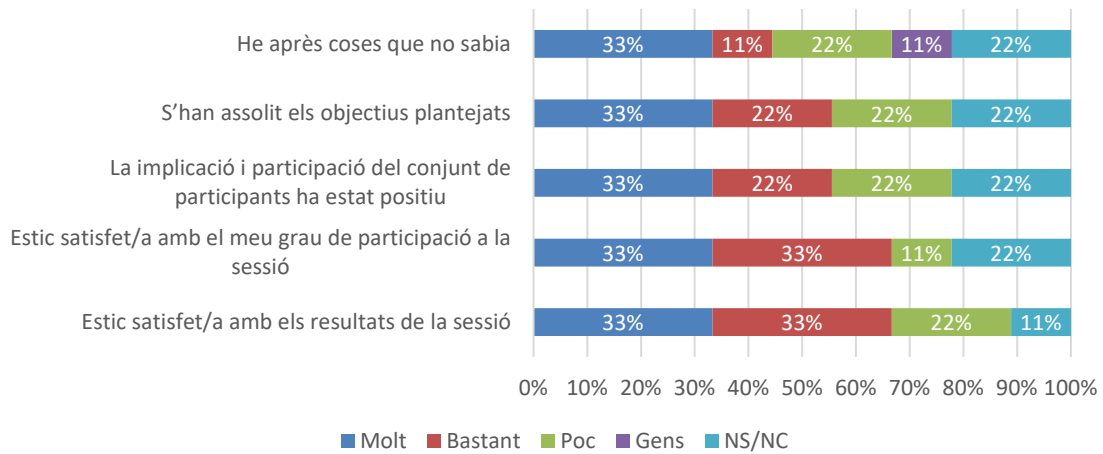
Valoració sobre la sessió participativa

Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Valoració general

9. FOTOGRAFIES DE LA SESSIÓ

